

Implementeringsstøttepapir

– udarbejdet af a-kassemedarbejdere til a-kassemedarbejdere

Redigeret juli 2019

Ophør med selvstændig virksomhed

Når et medlem melder sig ledigt og skal indplaceres, skal a-kassen forholde sig til, om medlemmet driver selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse – og derfor skal *ophøre med virksomheden* for at få dagpenge.

Der kan nemlig ikke udbetales dagpenge til medlemmer, der driver selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse. Sondringen mellem hoved- og bibeskæftigelse er beskrevet i implementeringsstøttepapiret ”Hoved- eller bibeskæftigelse”.

Der er som udgangspunkt ikke krav om, at et medlem, der driver selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse, ophører med virksomheden for at vedkommende kan få dagpenge. Hvis et medlem ønsker at ophøre med en selvstændig virksomhed, der drives som bibeskæftigelse (fx fordi retten til supplerende dagpenge er udløbet), skal medlemmet opfylde de samme ophørsbetingelser, som hvis der var tale om hovedbeskæftigelse. Der er altså ikke særlige ophørsregler for bibeskæftigelse. Derimod gælder der andre regler om vente- og jobsøgningsperiode, når virksomheden har været drevet som bibeskæftigelse. Se implementeringsstøttepapiret ”Efter ophør af selvstændig virksomhed”.

Man kan ophøre på følgende måder:

1. Ophørsbevis, § 13
2. Konkurs eller tvangsauktion, § 14
3. Bortforpagtning eller udlejning, § 15
4. Udtræden af virksomhed med flere ejere, § 16
5. Udtræden af ægtefællens virksomhed, §§ 17-18
6. Omdannelse til formueforvaltning, § 19
7. Ophør ved tro og love, § 20
8. Ophør af udenlandsk virksomhed, § 21

Udover de nævnte ophørsmåder, kan man omdanne virksomheden fra selvstændig virksomhed til formueforvaltning eller fritidsbeskæftigelse. Dette kan ske forud for ledigheden, men ikke i forbindelse med at man melder sig ledig. Når man melder sig ledig, skal man opfylde en af ophørsbetingelserne. Reglerne om omdannelse er beskrevet i implementeringsstøttepapiret om ”Definition af selvstændig virksomhed pr. 1. oktober 2018”.

Udgangspunktet er, at man er ophørt med sin selvstændige aktivitet, når virksomheden står som ophørt i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR-registeret) hos Erhvervsstyrelsen.

Man kan ikke ophøre ved at overdrage, bortforpagte eller udleje virksomheden til ægtefælle, samlever eller umyndige børn. Man kan dog overdrage sin virksomhed til ægtefællen og efterfølgende udtræde af virksomheden efter reglerne om ægtefælleudtræden. Man kan også overdrage virksomheden til en samlever, og derefter udtræde af virksomheden efter reglerne om ægtefælleudtræden, hvis medlemmet

og samleveren har fælles bopæl og opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab.

Ophørsbevis, § 13

For at dokumentere det endelige ophør skal medlemmet kunne fremvise et ophørsbevis, samt dokumentation for, at vedkommende er afmeldt CVR-registeret.

Der er tale om 2 selvstændige krav. Ophørsbeviset, som medlemmet kan udskrive ved at logge ind på Skat Erhverv, dokumenterer, at skattemæssige forpligtelser (moms) er overdraget eller afsluttede, og at medlemmet ikke har varelager eller driftsmidler. Disse skal være afskrevet, solgt, overdraget eller hjemtaget. Når medlemmet har afleveret et ophørsbevis, skal a-kassen ikke tage selvstændigt stilling til, om varelager eller driftsmidler er solgt, overdraget eller hjemtaget.

Udover ophørsbeviset skal medlemmet dokumentere, at CVR-nummeret er afmeldt, hvilket kan gøres ved at aflevere en udskrift fra CVR-registeret.

Hvis virksomheden ikke har haft et CVR-nummer, ophører man ved at dokumentere, at man er afmeldt andre offentlige registre.

Er der sket ændringer i en given virksomhed, herunder i ejerforholdene, består et ophørsbevis desuden af et nyt registreringsbevis udstedt af SKAT vedrørende ændringerne.

På ophørsbeviset vil det fremgå, hvornår virksomheden er ophørt. Det er dette tidspunkt som i relation til arbejdsløshedsforsikringsloven udgør ophørstidspunktet, og ikke tidspunktet for SKATS udstedelse af ophørsbeviset.

Der er ikke nødvendigvis i alle tilfælde tale om et ophør, blot fordi et medlem afmelder sit CVR-nummer. Hvis aktiviteten efter afmeldingen opfylder definitionen på en af de andre aktivitetstyper, som er nævnt i bekendtgørelsen, vil aktiviteten ikke være ophørt, men vil have skiftet definition, jf. § 7.

Eksempel:

Medlemmet driver selvstændig virksomhed. Hun afmelder sit CVR-nummer og ændrer sin skattemæssige status, men fortsætter med at arbejde, men nu er der hverken tale om selvstændig virksomhed, lønmodtagerarbejde eller formueforvaltning. Der er derfor tale om fritidsbeskæftigelse, jf. § 4. Da der er tale om skift af definition og ikke om ophør, er der ikke venteperiode eller jobsøgningsperiode.

Konkurs og tvangsauktion, § 14

Ophører en virksomhed på grund af konkurs eller tvangsauktion, kan et medlem anses for ophørt fra et tidligere tidspunkt end tidspunktet for det endelige ophør/konkursen.

Ved konkurs kan medlemmet anses for ophørt, når skifteretten har afsagt konkursdekret. Ophøret anerkendes fra ugedagen efter, at skifteretten har modtaget konkursbegæringen, medmindre konkursdekretet er afsagt inden denne dato. Der skal foreligge dokumentation i form af kopi af konkursdekretet (evt. meddelelsen herom i Statstidende).

Hvis datoen for modtagelsen af konkursbegæringen i skifteretten ikke fremgår af konkursdekretet, kan der indhentes en særskilt meddelelse herom fra skifteretten eller fra bobestyrer.

Ved tvangsauktion kan et medlem anses for ophørt tidligere end det endelige ophør, hvis følgende dokumenteres:

1. Der er indgivet begæring om tvangsauktion (dokumentation = kopi af tvangsauktionsbegæring)
2. Virksomheden er overtaget til brugelig pant eller administration af panthaver (dokumentation = erklæring fra panthaver)
3. Virksomheden drives uden bistand fra medlemmet, ægtefællen, samleveren eller umyndige børn (dokumentation = tro og love fra medlemmet)
4. Medlemmet er fraflyttet ejendommen, hvis medlemmets bopæl har været beliggende på samme adresse som virksomheden (dokumentation = erklæring fra Folkeregistret om fraflytningsdatoen).

Alle betingelser skal være opfyldt for, at medlemmet kan betragtes som ophørt fra et tidligere tidspunkt. Herudover skal et medlem skriftligt erklære, at medlemmet vil kontakte sin a-kasse straks, hvis der sker ændringer i de nævnte forhold.

Medlemmet skal indsende dokumentation til a-kassen, når virksomheden er solgt på tvangsauktion, dvs. kopi af auktionsskøde eller udskrift af protokol fra fogedretten.

[Sælges en virksomhed på tvangsauktion til medlemmet, dennes ægtefælle, samlever eller umyndige børn, kan ophøret ikke anerkendes. **[NB: Drøftes med STAR.]**

Bortforpagtning eller udlejning, § 15

Ved bortforpagtning forstås grundlæggende, at brugsretten til fast ejendom m.v. er overdraget til en anden, som får et vederlag for ansvaret for driften og retten til udbyttet af ejendommen.

Der skal være tale om en reel bortforpagtning, før en virksomhed kan betragtes som ophørt. En braklægning eller andet kan ikke danne grundlag for et virksomhedsophør, da der ikke er sket en overdragelse af en brugsret, og da medlemmet stadig har ansvaret for driften og ret til et eventuelt udbytte.

Der er følgende krav til en bortforpagtnings- eller udlejningsaftale, før den kan finde anvendelse til virksomhedsophør i dagpengesystemet:

- 1) Aftalen skal omfatte hele virksomheden, og bortforpagter/udlejer må ikke forbeholde sig ret til delvis benyttelse af virksomheden eller dele af denne. Undtaget herfra er rettigheder uden erhvervsmæssigt formål som f.eks. en jagtret.
- 2) Aftalen skal omfatte oplysning om forpagtningens/udlejningens omfang. F.eks. skal der ved bortforpagtning/udlejning af en landbrugsvirksomhed fremgå oplysninger om afgiften og arealets størrelse samt antal dyr mv.
- 3) Aftalen skal være gensidigt uopsigelig i mindst 3 år. Det er ikke tilstrækkeligt, at der står anført, at aftalen er tidsbegrænset. Er kontakten kun uopsigelig i mindst 3 år fra medlemmets side, kan virksomheden betragtes som ophørt når medlemmet enten:
 - Inden for de seneste 15 måneder fra bortforpagtningen eller udlejningen har fået indberettet 1.924 løntimer i indkomstregisteret eller
 - Inden for de seneste 8 måneder fra bortforpagtningen eller udlejningen har fået indberettet 962 løntimer, og der i umiddelbar tilknytning til påbegyndelsen af lønarbejdet er sket en væsentlig omlægning af driften, der har medført en reduktion af arbejdsomfanget i virksomheden.

Bortforpagtningen eller udlejningen skal kunne dokumenteres med en skriftlig og underskrevet kontrakt. På samme måde skal en forlængelse af en aftale kunne dokumenteres, hvis den har været tidsbegrænset.

Udløber forpagtnings- eller udlejningsaftalen uden forlængelse, anses medlemmet for at have genoptaget driften i virksomheden, og retten til dagpenge bortfalder straks. Hvis forpagtnings- eller udlejningsaftalen ophæves, uden det kan tilskrives forpagters/udlejers forhold, anses denne fortsat for ledig, hvis virksomhedens drift ellers er indstillet, og medlemmet inden 3 måneder igen har bortforpagtet eller udlejet virksomheden eller på anden måde er ophørt med virksomheden.

Et ophør ved bortforpagtning eller udlejning kan tidligst anerkendes fra den dag, kontrakten er underskrevet af begge parter, og forpagteren/lejereren har overtaget brugsretten til virksomheden.

Hvis et medlem, som er ophørt med selvstændig virksomhed på baggrund af bortforpagtning eller udlejning, og modtager dagpenge, senere beskæftiger sig i den bortforpagtede eller udlejede virksomhed, vil virksomheden ikke være at betragte som ophørt.

NB: Der er særregler for efterløn – se nærmere i et kommende efterlønsrapport.

Udtræden af virksomhed med flere ejere, § 16

Hovedreglen er, at et medlem anses for ophørt med en virksomhed med flere ejere, når det er registreret i CVR-registeret, at medlemmet ikke længere er ejer.

For et selskab med flere ejere er det tilstrækkeligt, at medlemmet ikke længere har afgørende indflydelse i selskabet. Ændringerne i ejerforholdene skal være registreret i CVR-registret, og der skal kunne fremvises et registreringsbevis fra SKAT, hvoraf ændringerne i virksomhedens ejerforhold fremgår.

Ovenstående gælder også for medejende samlever og ægtefæller.

Ægtefælleudtræden, §§ 17-18

Et medlem kan være involveret i en ægtefælles virksomhed som enten *medejende* ægtefælle eller *medarbejdende* ægtefælle.

En medejende ægtefælle vil være registreret i CVR-registeret som medejer, og de sædvanlige ophørsregler skal følges, hvor man ophører i CVR-registeret, og afhængigt af om virksomheden fortsættes af andre eller ophører helt, skal der fremvises dokumentation fra SKAT om virksomhedens ændrede ejerforhold eller afslutning.

En medarbejdende ægtefælle, som ikke har indgået en lønaftale, jf. kildeskattelovens § 25 A, kan ophøre på en tro og love-erklæring, hvoraf det fremgår, at al tilknytning til virksomheden er ophørt. Erklæringen skal underskrives af både medlemmet og ægtefællen.

Foreligger der en lønaftale efter kildeskatteloven, anses medlemmet for at være lønmodtager – og skal dermed ikke opfylde ophørsbetingelserne, men får dog en venteperiode på 3 uger.

Ophøret kan tidligst gælde fra det tidspunkt, hvor a-kassen modtager den underskrevne erklæring.

Medlemmet må ikke udføre nogen former for opgaver for virksomheden. I så fald vil konsekvensen være, at dagpengere retten bortfalder, og eventuelle ydelser skal tilbagebetales.

Det er muligt ved samlivsophævelse (forud for separation eller skilsmisse) at blive anset for ophørt i op til 3 måneder ved nærmere dokumentation for fraflytning og ophør.

Genoptages samlivet inden for en periode på 2 år anses medlemmet for at være genindtrådt i virksomheden, medmindre der foreligger en tro og love-erklæring fra medlemmet og ægtefællen om udtræden.

Tilknytning	Ophørsdokumentation
Medejende ægtefælle, § 16 <ul style="list-style-type: none"> • Registreret som ejer i CVR 	Almindelige ophørsregler, som dokumenteres ved ophørsbevis, dvs. afmelding i CVR og registreringsbevis fra SKAT. Alternativt ved dokumentation for ændringer af ejerforhold.
Medejende ægtefælle, § 17, stk. 2 <ul style="list-style-type: none"> • Medhæfter, jf. SKAT, men er ej registreret som ejer i CVR 	Tro og love-erklæring, hvor begge ægtefæller oplyser, at medlemmet ikke længere er registreret som medhæftende ægtefælle hos SKAT og ikke længere udfører opgaver i virksomheden.
Medarbejdende ægtefælle, § 17, stk. 1 og 3 <ul style="list-style-type: none"> • Uden lønaftale, jf. kildeskatteloven § 25 A • Overdraget sin virksomhed til sin samlever (hvis fælles bopæl) eller ægtefælle 	Tro og love-erklæring (eller lønaftale...)
Medarbejdende ægtefælle med lønaftale, jf. lovens § 63, stk. 2	Skal ophøre efter lønmodtagerreglerne, men skal have 3 ugers venteperiode
Ved separation eller skilsmisse, § 18	Begæring eller stævning om separation eller skilsmisse, dokumentation fra CPR-registeret for fraflytning af fælles adresse samt efterfølgende bevilling af separation eller skilsmisse.

Omdannelse til formueforvaltning, § 19

Hvis et medlem omlægger et driftsselskab således, at der ikke længere er drift i selskabet, anses medlemmet for ophørt, når formålsparagraffen for selskabet er ændret til formueforvaltning, formueadministration, formuepleje eller lignende (dvs. selskabet er omdannet til et holdingselskab).

Det skal dokumenteres, at ændringen af selskabets formål er anmeldt til Erhvervsstyrelsen. Medlemmet skal desuden dokumentere, at der ikke er erhvervsaktiviteter i selskabet samt at eventuelle driftsmidler er afhændet.

Ophør på tro og love – ved afvikling af virksomhed, § 20

Når et medlem ikke kan dokumentere et ophør via en af ovenstående betingelser, kan medlemmet anses for ophørt, når medlemmet på tro og love erklærer ikke at drive virksomheden ud over, hvad der kan anses for afvikling. Afvikling af en virksomhed sidestilles med fritidsbeskæftigelse, og medfører fradrag i dagpengene, men forbruger ikke af retten til supplerende dagpenge.

Ophøret kan tidligst gælde fra det tidspunkt, hvor a-kassen modtager den underskrevne erklæring fra medlemmet. Medlemmet har derfra 6 måneder til – via et ophørsbevis – at dokumentere, at virksomheden er ophørt.

Kan et medlem ikke fremskaffe det fornødne ophørsbevis inden for 6 måneder, kan medlemmet ikke få udbetalt dagpenge. Medlemmet forbruger af sin dagpengeperiode, indtil medlemmet fremskaffer ophørsbeviset, uanset om medlemmet er ledigt eller ej.

Medlemmer, der ophører på en tro og love-erklæring, har en venteperiode på 2 måneder, fra vi har modtaget erklæringen. Hvis medlemmet inden de 2 måneder kan dokumentere sit ophør med et ophørsbevis, ophører venteperioden fra den dag virksomheden er ophørt, jf. beviset. Der er dog altid mindst 3 ugers venteperiode fra afleveringen af tro og love-erklæringen.

Eksempel:

Medlemmet ophører på tro og love den 1. januar 2019 og har efterfølgende 2 måneders venteperiode. Medlemmet skal indsende et ophørsbevis senest den 1. juli 2019, ellers vil han tidligst kunne få dagpenge, når beviset er indsendt. Medlemmet får dog allerede den 1. april 2019 fuldtidsarbejde. Han får derfor kun én måneds dagpenge (marts 2019). Medlemmet søger om dagpenge igen den 1. marts 2020 – efter 11 måneders arbejde. På dette tidspunkt har han ikke genoptjent dagpengere retten. Han har imidlertid heller aldrig fået indleveret sit ophørsbevis fra den virksomhed, som han indleverede en tro og love-erklæring for den 1. januar 2019. Fordi han ikke har leveret et ophørsbevis, skal han have et afslag på dagpenge. Medlemmet indleverer sit ophørsbevis den 1. april 2020. Han får dagpengere fra denne dato. Medlemmet har pr. 1. april 2020 fået udbetalt 160,33 timer af sin igangværende dagpengere (for marts 2019). Han har dog forbrugt 10 måneder (1603,30 timer) af sin dagpengere. Han har forbrugt i marts 2019 + juli 2019 til marts 2020 på grund af manglende ophørsbevis.

Se mere i implementeringsstøttepapiret ”Efter ophør af selvstændig virksomhed”.

Reglen om, at medlemmet skal fremskaffe et ophørsbevis for at have ret til dagpenge efter 6 måneder, er ufravigelig. Den gælder derfor, også selvom medlemmet går i fuldtidsarbejde.

Hvis medlemmet (som i eksemplet ovenfor) ikke afleverer et ophørsbevis inden 6 måneder, men efterfølgende genindplaceres kan medlemmet fortsat ikke få dagpenge, da medlemmet stadig har en aktiv hovedbeskæftigelse, så længe ophørsbeviset ikke er afleveret.

Hvis medlemmet ikke afleverer et ophørsbevis inden for 6 måneder, men efterfølgende indplaceres på baggrund af indkomst, vil virksomheden dog i forbindelse med indplaceringen blive betragtet som bibeskæftigelse, hvis medlemmet har fået indberettet 80 løntimer i gennemsnit i de senest 6 måneder, og har én løntime i mindst 5 af månederne.

Der er altså forskel på, om et medlem, der ikke afleverer et ophørsbevis inden 6 måneder, efterfølgende indplaceres på baggrund af indkomst eller beskæftigelse, da vi kun skal tage stilling til, om medlemmet driver hoved- eller bibeskæftigelse ved en indplacering på baggrund af indkomst.

I det sidstnævnte tilfælde, hvor medlemmet indplaceres på baggrund af indkomst, vil medlemmets ret til dagpenge ophøre efter 30 ugers forbrug af supplerende dagpenge, hvorefter medlemmet igen vil skulle fremvise et ophørsbevis for fortsat at få dagpenge.

Ophør med udenlandsk virksomhed

For at ophøre med en udenlandsk virksomhed, skal medlemmet kunne fremvise dokumentation fra det pågældende land svarende til den dokumentation der skal fremvises efter §§ 13-20.

Findes der ikke offentlige ejerregistre, hvorfra der kan fremvises denne dokumentation, kan anden form for dokumentation være tilstrækkelig. Det kan fx være købskontrakt, som dokumenterer en overdragelse.